

Aan de besturen van de aangesloten
hengelsportverenigingen

Ons kenmerk : JB/07.019
Onderwerp : **Besluit terugzetten gevangen aal
door sportvissers vanaf 1 januari 2009**

Bilthoven, 10 juli 2008

Geacht bestuur,

Door Sportvisserij Nederland (en diens voorgangers NVVS en OVB) is vanaf 2000 met regelmaat in Het VISblad, VISionair en VIS-TV gerapporteerd over de ernstig bedreigde aalstand. Daarnaast zijn tal van acties ondernomen om tot herstel te komen.

Inzet herstel aalstand

In 2002 werd op aangeven van Sportvisserij Nederland door de Tweede Kamer een motie aangenomen om tot verplichte aanleg van visgeleiding systemen bij waterkrachtcentrales (WKC's) te komen (groene i.p.v. rode stroom).

In 2004 heeft Sportvisserij Nederland het initiatief genomen tot oprichting van een breed landelijk Aalcomité, een overleg met beleidsmakers, onderzoekers, beroepsvissers, aalkwekers, milieu- en natuurorganisaties. Dit comité heeft eind 2005 een eerste aanzet voor een nationaal aalbeheerplan opgesteld.

De afgelopen jaren is op nationaal niveau door Sportvisserij Nederland voortdurend aandacht gevraagd voor het probleem van de waterkrachtcentrales, het dioxineprobleem en de beperking van de (schier)aalvangst. Daarnaast is ook gepleit voor een intensivering van het onderzoek naar de kunstmatige kweek van aal, zodat via viskweek in plaats van vangst door beroepsvissers kan worden voorzien in de vraag naar menselijke consumptie van aal. Verder draagt Sportvisserij Nederland bij aan diverse onderzoeken naar (verbetering van) de aalstand.

Europese aalverordening

In 2006 en 2007 hebben de European Anglers Alliance (EAA, waarvan Sportvisserij Nederland deel uitmaakt) en het Aalcomité zich op Europees niveau actief ingezet om tot effectieve Europese beschermingsmaatregelen voor aal te komen.

Afgelopen jaar is na enkele jaren discussie door de Europese Unie uiteindelijk besloten tot een Aalverordening. De lidstaten moeten voor eind 2008 aangeven welke maatregelen zij vanaf 2009 gaan nemen om tot een daadwerkelijk herstel te komen. Indien deze maatregelen niet aan de criteria voldoen (40% uittrek van schieraal in vergelijking tot het natuurlijke, ongestoorde niveau!) dan worden vanaf medio 2009 vanuit Europa stringente verboden aan de visserij opgelegd.

Eind 2007 verschenen in Nederland nieuwe onderzoeksgegevens en overzichten over hoe ernstig het met de aalstand (inter)nationaal is gesteld. Met sluiting van de volledige visserij zou mogelijk herstel van de aalstand al minimaal 60 tot 80 jaren vergen. Voor Sportvisserij Nederland vormde dit de aanleiding om zich te beraden op de eigen positie van de sportvisserij.

Eigen verantwoordelijkheid sportvisserij

Het voorgaande beziend zijn de leden van Sportvisserij Nederland, de regionale federaties en de landelijke specialistenorganisaties, van mening dat de georganiseerde hengelsport haar eigen verantwoordelijkheid moet nemen ten aanzien van het leveren van een bijdrage aan het herstel van de aalstand.

Argumenten hiertoe zijn:

-de ernst van de situatie

- de aal is momenteel ernstig in zijn voortbestaan bedreigd;
- de vangsten zijn sinds 1960 met 75 % afgenomen;
- sinds 2000 is de intrek van glasaal niet meer boven de 5 % van het niveau van 1980 geweest; de intrek in 2008 wordt geschat op 2 %;
- herstel zónder visserij duurt minstens 60 tot 80 jaar;
- de Nederlandse vangsten van aal door de beroeps- en sportvisserij worden geschat op respectievelijk 920 ton en 200 ton per jaar;
- op de korte termijn kunnen voor herstel van de aalstand alleen wezenlijke acties tav. de visserij worden genomen;

-de zorg voor de visstand die de sportvisserij toch voorstaat en die we in deze dan ook daadwerkelijk moeten tonen.

Daarnaast spelen dat:

-als de sportvisserij niet zelf met eigen maatregelen komt er met zekerheid vergaande wettelijke verboden door de overheid aan de hengelsport zullen worden opgelegd inzake de visserij op aal (peurverbod, gesloten tijd gedurende het gehele jaar). Eigen maatregelen vormen de enige mogelijkheid om dergelijke **definitieve wettelijke verboden voor de hengelsport te voorkomen** en de zaken meer in eigen hand te houden. Hierop zal dan ook nadrukkelijk worden ingezet;

-door zelfbeperking ter zake van de aal voorts 'credits' ten aanzien van andere situaties kunnen worden verkregen.

Besluit algemene ledenvergadering Sportvisserij Nederland

Op basis van het voorgaande is op 7 juni 2008 door de leden van Sportvisserij Nederland, de regionale federaties en landelijke specialistenorganisaties, besloten dat:

-sportvissers vanaf 1 januari 2009 gevangen aal direct onbeschadigd in hetzelfde water dienen terug te zetten.

Hiertoe zal in de Landelijke Lijst van Viswateren en in de overige Lijsten van Viswateren behorend bij de VISpas vanaf 01/01/09 als algemene voorwaarde worden opgenomen 'Gevangen aal dient direct onbeschadigd in hetzelfde water te worden teruggezet'.

Daarnaast is door de algemene ledenvergadering besloten dat:

-het verstrekken van aalvergunningen aan het beroep vanuit de aangesloten hengelsportorganisaties -zo dit contractueel kan- zal worden afgebouwd;

-extra inzet door de sportvisserij zal worden gepleegd voor aalherstel (onderzoek, inrichting en beheer wateren, geleiding bij stuwen, gemalen en WKC's, etc.).

Dit beleidsvoorstel is vooraf door de hengelsportverenigingen in de ledenvergaderingen van de federaties besproken en tijdens de algemene ledenvergadering van Sportvisserij Nederland met grote meerderheid (80%) aangenomen. Alleen de federatie Groningen Drenthe stemde tegen en de federaties Friesland en Noordwest Nederland onthielden zich van stemming.

Het besluit zal telkens na vijf jaar worden geëvalueerd in relatie tot de actuele ontwikkeling van de aalstand.

Vervolgacties

Sportvisserij Nederland zal dit besluit kenbaar maken aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Gerda Verburg, en aangeven dat de sportvisserij aldus haar eigen verantwoordelijkheid neemt om bij te dragen aan de Nederlandse herstelmaatregelen voor de aal.

Voorts zal Sportvisserij Nederland bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het ministerie van Verkeer en Waterstaat aandringen om met spoed en meer kracht werk te maken van onderzoek en biotoopherstel voor de aal. Het gaat hierbij om o.a. het tegengaan van watervervuiling en het schonen van waterbodems (PCB's en dioxines), de aanleg van vistrappen en aalgoten bij stuwen en dammen, aangepast sluis- en spuibeheer en het laten kieren van stuwen, en de aanleg van geleiding systemen bij gemalen en waterkrachtcentrales. De Europese Kader Richtlijn Water en de Europese Aalverordening bieden hiertoe extra mogelijkheden.

Verder zal Sportvisserij Nederland er voor pleiten dat de daadwerkelijke vangst van aal door de beroepsvisserij met minimaal 50 % moeten worden beperkt en dat van september t/m december tijdens de trek van schieraal naar de paaigronden een gesloten tijd voor de vangst van aal zal moeten worden ingesteld. Via vooral landelijke regelingen, maar ook in Visstandbeheercommissies zal dit moeten worden gerealiseerd. Aal gevangen in veel grote Nederlandse wateren mag in verband met de volksgezondheid trouwens al niet meer voor menselijke consumptie op de markt worden gebracht, omdat het gehalte aan PCB's en dioxines te hoog is.

Daarnaast zal Sportvisserij Nederland inzetten op meer onderzoek naar kunstmatige voortplanting en opgroei van aal ten behoeve van de aalkweek, zodat blijvend kan worden voorzien in de menselijke behoefte aan consumptie van aal. Thans wordt al 90% van de aal geleverd via viskweek, alleen betreft het nog de opkweek van wild gevangen glasaal.

Aan minister Verburg zal worden gevraagd periodiek onderzoek te doen om de genomen herstelmaatregelen voor aal op hun effectiviteit te evalueren.

De inspanningen van Sportvisserij Nederland zelf (personeel en financieel) gericht op herstel en onderzoek van aal zullen worden voortgezet en geïntensiveerd. Dit betreft o.a. onderzoek naar schieraal en diverse aalpilots.

Om de bewustwording, draagvlak en medewerking bij de sportvissers te stimuleren zal Sportvisserij Nederland blijvend intensieve publiciteit over de aalproblematiek en de terugzetverplichting verzorgen in o.a. Het VISblad, VIS-TV en haar website.

Afronding

Het was absoluut niet gemakkelijk voor de hengelsportorganisaties om het besluit te nemen dat sportvissers vanaf 1 januari 2009 gevangen aal direct onbeschadigd in hetzelfde water dienen terug te zetten. Terdege werd beseft dat de besloten zelfbeperking voor menig sportvisser niet gemakkelijk zal zijn. Anderzijds noodzaakt de situatie tot het besluit en zijn dergelijke terugzetverplichtingen niet nieuw. We kennen ze bijvoorbeeld ook voor snoek, karper, zalm en zeeforel.

Sportvisserij Nederland rekent op uw begrip en steun bij de uitvoering van dit besluit. Mocht u nog vragen hebben, dan horen wij deze graag.

Met vriendelijke groet,

Joop Bongers
Directeur

N.B. Wij vragen u dit bericht ook af te drukken in uw verenigingsblad of op uw website. Desgewenst kunt u het digitaal verkrijgen bij onze afdeling Communicatie (Joran Bal; e-mail bal@sportvisserijnederland.nl).